Overleg Raadsrapporteurs Veiligheidsregio Midden en West-Brabant d.d. 22 oktober 2026

Aanwezig:	Dirk Wagemans	rapporteur Veiligheidsregio
	Guust van Mieghem	plv. rapporteur Veiligheidsregio
	Marina Starmans	portefeuillehouder Veiligheidsregio
	Ton Vissers	contactambtenaar Veiligheidsregio
Afwezig (m.k.g.)	Imca Smit	rapporteur Veiligheidsregio

In onze gemeentelijke begroting 2027 staan de richtlijnen voor de begroting 2028 van de verbonden partijen waaronder de Veiligheidsregio. De richtlijnen worden na vaststelling aan de verbonden partijen gestuurd. De verbonden partijen vertalen de richtlijnen in hun kadernota 2028. Deze kadernota's ontvangt de gemeenteraad uiterlijk 1 februari 2027. De gemeenteraad bespreekt deze kadernota's in maart 2027 en geeft bij deze bespreking aandachtspunten mee aan de portefeuillehouder. In de algemene bestuursvergadering van de Veiligheidsregio, waarin de ontwerpbegroting wordt besproken, brengt de portefeuillehouder deze aandachtpunten in. De Veiligheidsregio biedt vervolgens de ontwerpbegroting 2028 aan de gemeenteraden aan voor zienswijzen. Deze zienswijzen behandelt de gemeenteraad in juni 2027. Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio behandelt deze zienswijzen, geeft hierop een reactie en stelt de begroting definitief vast.

Ter voorbereiding op het overleg ontvingen de rapporteurs de volgende informatie:

Richtlijnen begroting 2027

Financiële richtlijnen

Voor de Veiligheidsregio zijn alleen de algemene financiële richtlijnen die voor alle gemeenschappelijke regelingen gelden, opgenomen.

Beleidsmatige richtlijnen.

De VRMWB heeft een meerjarenbeleidsplan 2023-2027. Vanwege gelijktijdigheid van financiële uitdagingen en veiligheidsrisico's is eerder in het AB besloten om langer de tijd te nemen voor de uitvoering van dit beleidsplan en de looptijd met twee jaar te verlengen tot en met 2029. De VRMWB houdt zich aan de genoemde zaken in dit plan en rapporteert hierover adequaat. Daarom is er geen aanleiding om specifieke beleidsmatige richtlijnen op te stellen.

Bestuursrapportage (Burap)

Deze Burap geeft inzicht over hoever de VR staat met zijn plannen, wat gaat er goed, waar wordt afgeweken van het meerjarenprogramma.

Begrotingswijziging 2026-3

De begrotingswijziging 2026-3 betreft een nagenoeg budget neutrale wijziging, de extra kosten van € 12K worden ten laste gebracht van de algemene reserves van de VRMWB .

Doorkijk naar periode vanaf 2028

In de aanbiedingsbrief bij de Burap 2026 en begrotingswijziging 2026-3 wordt al aangegeven dat vanaf 2028 rekening moet worden gehouden met structureel oplopende kosten. Deze kosten worden in hoofdlijn aangegeven in de aanbiedingsbrief. Deze zaken worden nu al benoemd omdat deze van wezenlijke invloed kunnen worden, en dan een aanvullende bijdrage van deelnemende gemeenten onvermijdelijk maken. Om die reden wordt die nu al als winstwaarschuwing actief onder de aandacht gebracht.

Stip op de horizon

Er wordt gewerkt aan een toekomstbestendige brandweerzorg voor de lange termijn. Dit is een transformatieproces wat moet gaan leiden naar een betrouwbare, risicogerichte, op maat georganiseerde duurzame en betaalbare brandweerzorg in 2035. Een eerste stap hierin is gezet (gebiedsgerichte opkomsttijden). Het doel is om dit traject in 2035 afgerond te hebben. Met regelmaat wordt dit proces geëvalueerd en kan, waar nodig, worden bijgestuurd.

Nadat de vooraf toegestuurde informatie is besproken worden de vragen van de rapporteurs behandeld. Hieronder worden deze vragen en antwoorden weergegeven.

Regionaal risicoprofiel (RRP)

Het regionaal risicoprofiel wordt in het najaar van 2027 aan de raad voor zienswijzen voorgelegd. Dit risicoprofiel wordt ieder iedere vier jaar opgesteld.

Doorkijk naar periode vanaf 2028

Met de hiervoor weergegeven doorkijk vanaf 2028 is in ons meerjarenperspectief van de begroting al rekening gehouden voor zover de ontwikkelingen nu al bekend zijn. De Veiligheidsregio heeft al een hele beperkte reservepositie. Dit komt doordat de Veiligheidsregio veel van de tegenvallers, door de inzet van de algemene reserve, heeft opgevangen binnen de eigen begroting (denk hierbij bijvoorbeeld aan extra kosten die samenhangen met heidebranden, stijgende brandstofprijzen, diefstallen bij de brandweer).

Daarnaast zien we allerlei risico’s zoals natuurbranden waarop we ons moeten voorbereiden. Daarom wordt een stijging van de totale kosten voor de Veiligheidsregio van 3 mln. Euro verwacht, waarvan het gemeentelijk aandeel van Etten-Leur ca. 3% is. De Veiligheidsregio zal deze kostenstijging eerst goed onderbouwen. Binnen het algemeen bestuur is afgesproken om niet meteen bijdragen te vragen aan de gemeenten.

In de aanbiedingsbrief worden een aantal structurele oplopende kosten benoemd waar vanaf 2028 rekening mee moet worden gehouden. Hierin wordt ook de wettelijke correctie van bouwsteen 1 op grond van de Europese wet- en regelgeving genoemd met een prognose bedrag van € 1.200 K. Wat wordt hier precies mee bedoeld?

De Europese Deeltijdrichtlijn heeft een verplichtend karakter en bepaalt dat werknemers die vergelijkbare arbeid verrichten gelijk moeten worden behandeld en beloond. Dit betekent dat de inzet en beloning van brandweervrijwilligers niet zonder meer mogen afwijken van die van beroepsbrandweermedewerkers wanneer sprake is van vergelijkbare werkzaamheden.
Dit raakt met name het kazerneren[1] en consigneren[2] van vrijwilligers. Daarbij is sprake van vooraf ingeroosterde beschikbaarheid en een duidelijke beperking van de vrije tijd. Als deze vormen van inzet in de toekomst niet meer mogelijk zijn, ontstaan op beroepsposten personeelstekorten die op een andere manier moeten worden opgevangen. Een mogelijke oplossing is om vrijwilligers een parttime aanstelling te geven, maar dit leidt tot een aanzienlijke stijging van de kosten van de brandweerzorg. Bovendien is onzeker of vrijwilligers en hun werkgevers met een ander dienstverband kunnen en willen instemmen.

De rapporteurs concluderen dat het knap is dat de structurele last van 1,7 mln. Euro, die zich nu al heeft gemanifesteerd, is opvangen binnen de eigen begroting 2026 van de Veiligheidsregio.

Post Moerdijk

De Post Moerdijk betreft een ambitie en is daarmee ook een risico. De Post Moerdijk heeft eigen brandweerkazerne die dagelijks 24 uur bemenst is. Dit vanwege de vele risicobedrijven op het bedrijventerrein. De opdracht was om de dekking voor deze post binnen de huidige vastgestelde begroting te vinden. Dat lukt niet waardoor voor één jaar deze brandweerpost uit de algemene reserve wordt betaald. Het is echter een structurele kostenpost die ook in de toekomst structureel gedekt moet worden.

Onderhoud kazernes

De brandweerkazernes zijn eigendom van de gemeenten. Er zit een grote voorziening voor het onderhoud van de kazernes van 3,4 mln. Euro in de begroting van de Veiligheidsregio. Waarom zit het bezit bij de gemeente en het onderhoud zit bij de Veiligheidsregio? Er is een verdeling van de accommodatiekosten die de gemeenten vergoeden en die de brandweer zelf vergoeden. De voorziening is bedoeld voor de kosten die voor rekening van de brandweer komen.

Wagenpark

Bij het wagenpark zien we geen geactiveerde kosten, terwijl het wagenpark eigendom van de Veiligheidsregio is. Wat zijn de totale kapitaallasten van het wagenpark? Er wordt een bedrag gezien van rond de 2 miljoen, maar dat is het onderhoud van het wagenpark (blz. 35 Burap) en een bedrag op investeringen van gebouwen en vervoermiddelen (blz. 40 Burap).

In de tabel op blz. 35 van de Burap staan in het bovenste deel de reguliere kosten van de voertuigen. Dit zijn geen kapitaallasten. De kapitaallasten (afschrijving en rente) komen uit de investeringen die worden gedaan om de voertuigen aan te schaffen. De totale kapitaallasten van de vervoermiddelen zijn begroot op € 3,8 mln. over 2026.

---

[1] **Kazerneren:** de vrijwilliger draait een geplande dienst en verblijft gedurende die dienst op de brandweerkazerne. Bij een melding kan de ploeg direct uitrukken.

[2] **Consigneren:** de vrijwilliger hoeft niet op de kazerne te blijven, maar moet gedurende een afgesproken periode direct oproepbaar zijn en binnen een vastgestelde tijd op de kazerne of inzetlocatie kunnen verschijnen.

Tweede loopbaanbeleid

Wat is het tweede loopbaanbeleid? Brandweermannen en -vrouwen die in dienst zijn van de Veiligheidsregio (de beroepsbrandweer dus) mogen maximaal 20 jaar brandweerman/-vrouw zijn. Daarna mag hij/zij geen brandweerman/-vrouw meer zijn (uitzondering hierop zijn brandweerlieden die al in dienst waren voordat dit beleid werd vastgesteld). Voor deze mensen probeert de Veiligheidsregio een andere baan te vinden binnen de Veiligheidsregio. Wanneer dit onverhoopt niet lukt dan moeten deze mensen begeleidt worden naar ander werk buiten de Veiligheidsregio. Het maximum van 20 jaar is gesteld vanwege de heftige ervaringen die deze mensen meemaken.

Weerstandsratio

De weerstandratio is laag. Wat als blijkt dat deze niet toereikend is? Wanneer de weerstandscapaciteit niet toereikend is om tegenvallers op te vangen dan moeten de gemeenten bijpassen.

Het streven is wel om te groeien naar een weerstandscapaciteit 4,2mln. Euro. Gaat de Veiligheidsregio over dit bedrag heen, dan gaat het overtollige geld terug naar de gemeenten?

Benodigde extra middelen in de toekomst

Zijn komende jaren extra middelen noodzakelijk en wanneer wordt dit concreet zichtbaar? De inflatie is hoog en loonkosten zijn afgelopen jaren fors gestegen. Je kunt de Veiligheidsregio minder taken geven maar dan moet je die taken zelf gaan doen. Vraag is dan of je daadwerkelijk kosten bespaart. Ook de eisen die gesteld worden, zijn steeds strenger. Pakken van de brandweer moeten bijvoorbeeld na iedere brand naar de stomerij, hetgeen kostenverhogend werkt. Daarnaast zijn er onvoorziene ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld coronapandemie en de opvang van Oekraïners waar de Veiligheidsregio een rol had.

Conclusie

De rapporteurs adviseren de gemeenteraad de voorgestelde richtlijnen voor de Veiligheidsregio vast te stellen en adviseren positief ten aanzien van de Burap 2026 en de begrotingswijzing 2026-3 Bij vragen vanuit de gemeenteraad treedt Guust van Mieghem op als woordvoeder.

Voor het verslag

Wim Voeten

Griffier